

Dk. David Turner, Injili ya Yohana, Kikao cha 3, Utangulizi, Yohana 1:1-18.

© 2024 David Turner na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David Turner katika mafundisho yake juu ya Injili ya Yohana. Hiki ni kipindi cha 3, Dibaji, Yohana 1:1-18.

Habari, mimi ni David Turner. Hii ni video ya tatu katika mfululizo wetu wa Injili ya Yohana. Tumekuwa tukiangalia baadhi ya masuala ya utangulizi juu ya usuli wa kihistoria wa maandishi, jinsi tulivyoyapokea, na maudhui yake na muundo wa fasihi. Kwa hiyo sasa tutaanza kusoma kitabu sura baada ya sura.

Tuna takriban video 18 zilizopangwa kwa John, maudhui yote ya kitabu. Kwa hivyo, tunatumia video yetu ya kwanza kwenye yaliyomo hapa leo, kwenye utangulizi tu, Yohana sura ya 1 mistari ya 1 hadi 18, ambayo kwa hakika ni moja ya sehemu za kipekee na za kushangaza zaidi katika Agano Jipya lote. Tunapotazama Injili ya Yohana sura ya 1 mistari ya 1 hadi 18, nadhani tunaweza kuilinganisha kwa faida na jinsi mbunifu anavyoweza kuwa amebuni kwa ustadi na uzuri ukumbi au atriamu ya jengo zuri.

Kwa hivyo, unapofikiria jinsi Yohana anavyounda kitabu chake, mada nyingi anazotumia muda mwingi katika kitabu hicho zinawekwa wazi hapa katika utangulizi, katika utangulizi, ili kwamba unapoingia kwenye jengo lililobuniwa vizuri, lango la kuingilia, atriamu, ukumbi wa aina fulani unakualika na kukualika na kukukaribisha ndani ya nyumba nzima au ndani ya jengo zima. Kwa hiyo, Injili ya Yohana sura ya 1 mistari wa 1 hadi 18 hufanya vivyo hivyo kwa Injili kwa ujumla. Kwa hivyo, ukifikiria njia nzuri ya kuingia kwenye nyumba nzuri kama hii au kitu fulani kando ya njia hizo, unaanza kufahamu, nadhani, kitu fulani cha kile ambacho utangulizi wa Injili ya Yohana hufanya.

Kazi yake ya kifasihi ni kutambulisha mada kuu za injili ya nne na kuvutia msomaji kuendelea kuisoma. Kwa hivyo, hebu tufikirie kwa dakika moja kuhusu mada kuu tofauti, na mawazo katika injili ya nne na tuone jinsi yametajwa hapo na jinsi yanavyokuzwa mahali pengine. Kwa mfano, tunaanza, kama kila mtu ajuavyo, hapo mwanzo kulikuwako Neno, Neno alikuwako kwa Mungu, Neno alikuwa Mungu, Neno alifanyika mwili akakaa kwetu.

Kwa hiyo andiko hilo hakika linatuambia kwamba Yesu alikuwepo kabla ya kuja ulimwenguni kama mwili wa ujumbe wa Mungu kwa wanadamu. Kwa hiyo, kuwapo kwa Yesu kabla kunafundishwa hapa na unafikiri jinsi inavyotokea baadaye katika Injili ya Yohana, kwa mfano, katika sura ya 8 ambapo Bwana Yesu alisema baada ya kubishana na baadhi ya Wayahudi ambao kwa namna fulani walikuwa

wamemwamini, alisema kabla Abrahamu hajazaliwa, mimi niko. Kwa hiyo ni wazi kabisa kuwepo kwa Yesu kabla kunakuwa sehemu ya ujumbe wa Yohana.

Ukweli kwamba Yesu anaelezewa kuwa uzima na jinsi atakavyosema baadaye katika sura ya 8, Mimi ndimi nuru ya ulimwengu na ninaleta uzima kwa ulimwengu. Njia ambayo Yesu anazungumziwa kama nuru na maisha pamoja inavutia hapa na inajitokeza mahali pengine katika Injili. Huduma ya Yohana Mbatizaji inaletwa hapa katika utangulizi na bila shaka, mara tunapotoka kwenye utangulizi hadi kwenye Yohana sura ya 1 mstari wa 19 mara moja tunaanza kusoma kuhusu huduma ya Yohana Mbatizaji.

Yohana Mbatizaji atakuja tena kidogo kabisa kuelekea mwisho wa sura ya 3 na kisha baadaye katika Injili ya Yohana kwa ujumla wake, nafikiri tena katika sura ya 5. Nafikiri kazi kuu ya utangulizi wa kitheolojia ni kutuambia kwamba hiki ni kitabu kuhusu jinsi unavyomjibu Yesu. Tunaambiwa katikati ya utangulizi kwamba alikuja katika ulimwengu wake mwenyewe, ulimwengu ambao aliumba, lakini ulimwengu haukumjua. Aliingia katika nchi yake, walio wake hawakumpokea, bali wote waliompokea aliwapa mamlaka ya kufanyika watoto wa Mungu.

Tunaona katika Injili ya Yohana mfululizo mzima wa watu ambao wameathiriwa na Yesu na wanakabiliwa naye kwa njia mbalimbali. Baadhi yao hawampokei, wengine humpokea, na hivyo kitabu kimsingi kinaendeleza mada hii ya jinsi alivyokuja katika ulimwengu alioumba na baadhi ya watu ulimwenguni ambao aliwafanya wasimhusu. Wengine watampokea na kuanza kumfuata kama Bwana na Mwokozi.

Mada nyingine kubwa katika Yohana ambayo ni muhimu ni utukufu wa Mungu na kama tunavyoambiwa hapa katika Yohana sura ya 1 ni yule anayefunua utukufu wa Mungu kwa njia ambayo Musa angeweza tu kuota. Tunapoanza kusoma katika Injili ya Yohana kuhusu miujiza ambayo Yesu alifanya, tunaambiwa mara moja katika sura ya 2 kwamba alipofanya muujiza wake wa kwanza huko Kana ya Galilaya, wanafunzi wake waliona utukufu wake na kumwamini huko. Tunaambiwa baadaye katika Injili kwamba Yesu alidhihirisha utukufu wa Mungu na pengine sehemu ya kushangaza zaidi ya Injili ya Yohana katika nuru ya utukufu wa Mungu ni pale katika maombi yake katika Yohana 17 anapoanza kuomba na kusema juu ya uhusiano wake mwenyewe na Baba, kisha kuwaomba wanafunzi na kisha kwa wale ambao wangeamini kupitia huduma zao, anaanza kwa kuomba kwa kufuata mstari ambao anamwomba Baba katika utukufu ambao alikuwa na urejesho wa uwepo wake kwa Baba.

Kwa hiyo hilo ni jambo la kushangaza kuhusu Yohana jinsi linavyozungumzia utukufu na tunaweza kimsingi kufanya theolojia nzima ya Injili ya Yohana kwa kuangalia tu mada zinazokuja hapa kwa ufupi katika utangulizi. Dibaji hiyo inavutia kwetu si tu kwa mada inayoonyesha bali pia inatuvutia kwa jinsi inavyoonyesha mada na mtu yeyote ambaye amejifunza mengi katika Injili ya Yohana ameona jinsi msemu ulivyowekwa kwa njia zinazovutia sana. Hapo zamani za kale palikuwa na kifaa cha

kifasihi kiitwacho chiasm, kigeuze kuwa kivumishi ambacho kinakuwa chiastic, neno chiastic.

Kwa hivyo, tunaweza kuona jinsi Yohana ameandika kwa urahisi sana mistari ya wanandoa wa kwanza kulingana na msamiati na muundo na maneno anayotumia lakini jinsi anavyopanga maneno inazingatia ukweli kwamba Yesu kwa maana anatupa Mungu ni nani. Kwa hiyo, mstari wa 1 na 2 katika Kigiriki na tunaweza pia kuiona kwa Kiingereza, hapo mwanzo lilikuwa neno na neno lilikuwa kwa Mungu na Mungu alikuwa neno naye hapo mwanzo alikuwa na Mungu. Na kwa hivyo, inafanya kazi vizuri zaidi ikiwa utaitazama kwa Kigiriki.

Kwa hivyo, sababu ya aina hii ya muundo wa lugha ni kuwasaidia watu kukumbuka kile ambacho kimesemwa ama kukariri neno kwa neno au kukumbuka tu kiini chake kwa kutumia maneno rahisi lakini kuyatumia kwa njia iliyopangwa sana. Tunaweza hata kutazama utangulizi mzima wa Yohana pamoja na mistari hii katika muundo. Wasomi wengi wamefanya mbinu tofauti kwa hili na wameiangalia kwa njia hii ni aina ya njia iliyorahisishwa ambayo tunaweza kuelewa jinsi injili inavyopangwa.

Kwa hivyo, kama unavyojua tunapoanza kusoma Yesu anaonyeshwa kama muumba wa asili wa ulimwengu ambaye alileta uzima na nuru ulimwenguni. Yohana Mbatizaji alimshuhudia Yesu jinsi nuru iliponenwa baadaye. Kisha tunaambiwa nuru ilikuja ulimwenguni ingawa ilikataliwa na wengi walioipokea waliidhinishwa kuwa watoto wa Mungu.

Kisha njia ya nuru inakuja ulimwenguni katika mistari ya 9 na 10 inasawazishwa na ukweli kwamba neno lilifanyika mwili tena. Ushahidi wa Yohana umetajwa tayari katika mstari wa 6 hadi 8 lakini umetajwa tena katika mstari wa 13 na 14. Na kisha hatimaye Yesu kama mfunuaji mkuu wa Mungu.

Kwa hivyo, tunaona kwa kupendeza jinsi Yesu anaonyeshwa kama yule ambaye hapo awali alikuwa muumbaji na Yesu ndiye ambaye hatimaye alifunuliwa. Ushahidi wa Yohana Mbatizaji umetajwa mara mbili. Nuru ikija katika ulimwengu, ulimwengu kuwa mwili.

Na kisha moyo wa dibaji ni namna ambavyo itikio la neno limetajwa upande kwa upande hapo. Wengi kwa bahati mbaya walikataa neno na bado wanafanya. Walakini, wengi wamepokea neno na bado wanafanya.

Kwa hivyo, sababu kwa nini prologue imeundwa hivi, jinsi tungeichambua kwa njia hii ni kwamba inazingatia moyo wa dibaji. Alikuwa katika nchi yake, lakini walio wake hawakumpokea, bali wengine walimpokea, na wale waliompokea waliruhusiwa kufanyika watoto wa Mungu. Njia nyingine ya kupanga utangulizi na kufikiria jinsi inavyotuambia hadithi ya Yesu ni kwa kuzingatia vifungu viwili katika Yohana 1:1 na 1:14 ambapo tunaambiwa kwamba neno limetajwa.

Kwa hiyo, tunaona katika sehemu kuu ya utangulizi, aya 13 za kwanza, kwamba neno hilo ni muumbaji apitaye maumbile. Neno ni mtoaji wa uzima na mwanga kwa wanadamu. Yohana Mbatizaji anatoa ushuhuda wa Yesu kama nuru na kisha jinsi Yesu alikuja ulimwenguni kama nuru na kukataliwa na wengi lakini akapokelewa na wengine kama muumba mkuu wa ulimwengu.

Mistari ya 14 hadi 18 inaangazia hilo na kukupa muhtasari wa kitheolojia, mmoja wa ufupi zaidi lakini mkali zaidi na wenye umakini. Kwa hivyo kama vile neno ni muumbaji wa asili wa ulimwengu, ndivyo neno ni mfunuaji wa Mungu mwenye mwili. Kwa hivyo, neno sio tu muumbaji wa kimungu lakini mwanadamu.

Kwa hiyo, neno ni mfunuaji mkuu wa neema kamili ya Mungu na ukweli kulingana na sura ya 1 mstari wa 14. Ushuhuda wa Yohana Mbatizaji, C mkuu, kama vile ushuhuda wa Yohana Mbatizaji umetajwa hapo awali. Ushuhuda wa Yohana Mbatizaji tena na kisha jambo la kuvutia kuhusu sehemu hii ya pili ya mistari ya 14 hadi 18 ni njia ambayo Musa analelewa kama kipengele muhimu hapo.

Kwa hivyo, kwa njia hii tukiangalia muundo wa hotuba kimsingi inatuambia kwamba jinsi unavyojibu na kumhusisha Yesu na Musa hutuambia mengi kuhusu mahali utakapoishia katika utii wako wa kidini. Kwa hiyo, swali ambalo kwa hakika linaulizwa ni jinsi mistari ya 14 hadi 18 inavyojumlisha mistari 13 ya kwanza kwa maneno ya Yesu na Musa. Kwa hiyo, unapaswa kuelewa kwamba katika mazingira yake ya asili, hili lilikuwa swali kubwa kwa wale ambao walikuwa wanaenda kusoma Injili ya Yohana na kufikiri juu ya Yesu.

Je, uhusiano wa Yesu na Musa ni upi? Je, tutakuwa na furaha pamoja na Musa na ufunuo tunaoupata kutoka kwa Mungu kupitia kwake au tutamwona Yesu kuwa ndiye mfunuaji mkuu, ambaye ufunuo wake haubatilishi ule wa Musa bali kwa hakika unauongeza na kuufikisha kwenye hitimisho lake la mwisho? Kwa hivyo, msomaji kama tunavyosema hapa chini ya slaidi itabidi akabiliwe na swali je, atapokea ufunuo wa mwisho wa Mungu ndani ya Yesu au atamkataa Yesu na kuambatana na ufunuo wa sehemu ya Mungu kupitia Musa? Tunaanza kuona hili likitenda kazi mara moja wakati mmoja wa wanafunzi wa Yohana Mbatizaji anakuja kwa ndugu yake na kusema tunataka uje kumwona Yesu.

Yeye ndiye ambaye Musa na manabii walinena habari zake. Bila shaka, baadaye katika sura ya tano kuna kutokubaliana sana kati ya Yesu na wahojiwaji wake huko Yerusalemu, na mjadala ni juu ya Musa na je, Musa wa kweli tafadhali asimame kama walivyokuwa wakisema kwenye onyesho la zamani la chemsha bongo. Je, Musa atamuunga mkono nani hasa? Je, Mafarisayo ni wafuasi wa Musa au la? Yesu anaweka pembetatu ambapo anasema niko pamoja na Musa, Musa yu pamoja nami.

Usiponipata hupati kabisa Musa . Kwa hiyo Musa ni muhimu sana katika Injili ya Yohana na ni wazi, kwa jinsi Injili ya ujumbe wa Yohana ilivyopokelewa miongoni mwa Wayahudi ambao ni dhahiri walikuwa wanashikilia utii kwa Musa. Swali ni ikiwa utii huo ndani na yenyewe ulikuwa wa kutosha au kama Musa mwenyewe alikuwa akimtazamia Yesu kwa maana fulani ya neno hilo.

Kwa hivyo, hatuwezi kufanya utangulizi. Tumekuwa tukizungumza juu ya muundo wake wa jumla lakini hatuwezi kufikiria wazi juu yake isipokuwa tunaelewa neno ni nani au neno ni nini. Kwa hiyo, tunazungumza sasa kuhusu neno la Kiyunani logos ambalo hutokea katika mstari wa kwanza kabisa hapo mwanzo lilikuwa neno.

Nembo ni neno na wasomi wa Biblia wamekuwa wakijaribu kwa mamia ya miaka kuelewa usuli wa neno hili na maana yake, lilimaanisha nini kwa hadhira asilia ya Yohana, na lilikokuwa linatoka. Nakumbuka nilipokuwa mwanafunzi katika seminari na nikifanya kazi na kikundi cha vijana katika kanisa dogo la mashambani huko Indiana tulipokea nyenzo za shule ya Jumapili za kutumia kwa Yohana ambazo zilielea nadharia kwamba wakati Yohana alipokuwa anaandika kitabu chake alitaka Wagiriki waelewe kitabu kwa hiyo alimwelezea Yesu kama logos kwa sababu logos ilikuwa sehemu kubwa ya falsafa ya Kigiriki. Na hiyo ni kweli kabisa katika mawazo ya Stoic na ninaamini katika mawazo ya Pythagorean pia.

Ulimwengu uliaminika kuwa dhihirisho la nadharia au mawazo ya kimsingi au sababu au muundo na kila kitu kilizunguka hilo. Kwa hivyo, nembo hii isiyo na utu, muundo huu usio na utu uliounda ulimwengu ulionekana kama moyo wa ulimwengu wenyewe katika mtazamo huu wa ulimwengu. Kwa hivyo, kanuni ya akili au muundo au mantiki au wazo tu la mpangilio katika ulimwengu basi kimsingi lilitazamwa kama kipengele cha msingi zaidi katika ulimwengu kwa njia hii ya kufikiria juu ya ulimwengu katika falsafa hii.

Ikiwa ndivyo hivyo basi kile Yohana anachojaribu kusema kwa kumwelezea Yesu kama logos ni kwamba kila kitu ambacho watu hawa waliokuwa na mtazamo huu wa ulimwengu wa Kiyunani walikuwa wakifikiria kimsingi kinajumlishwa katika Yesu. Kila kitu ambacho ulifikiri kuwa nembo ilikuwa, Yesu ndiye kweli. Njia nyingine ya kulitazama neno logos na ambalo lingeweza kuwa na maana kwa wasikilizaji wake ni jinsi lilivyotumiwa katika utamaduni wa Kiyahudi ambao ulikuwa umechukua baadhi ya mawazo ya Kiyunani, Uyahudi wa Kigiriki.

Kwa maneno mengine, Wayahudi wa Ugiriki au Wagiriki ambao walikuwa wakiishi nje katika Diaspora na walikuwa wamechukua kwa kiwango kikubwa mtazamo wa ulimwengu wa Kigiriki kuliko kusema Wayahudi ambao walikuwa wakiishi Palestina bado. Katika Dini ya Kiyahudi ya Kigiriki, nembo ilitazamwa kama aina ya utu wa hekima. Kwa hivyo nembo na hekima zilitazamwa kama mada rahisi sana na zinazohusiana.

Kwa hivyo, neno la Kiyunani logos lingeanishwa kisha kwa neno la Kigiriki Sophia ambalo kwa Kiebrania lingekuwa hokmah na vitu hivi vilitazamwa kama vitu vinavyofanana sana katika wazo hili kubwa. Kwa hivyo, tunaangalia vitabu vya kisheria kama vile Mithali sura ya 8 na vitabu vya apokrifa kama Sirach ili kuona hili. Kwa mfano, katika Mithali 8, hekima imefanywa kuwa mtu, na kuzungumza kama chombo cha kike, hekima ya mwanamke wakati mwingine huitwa.

Nayo yasema, Bwana alikuwa nami katika mwanzo wa njia yake kabla ya matendo yake ya kale. Tangu milele nalithibitishwa tangu mwanzo, tangu zamani za dunia. Wakati hapakuwa na vilindi, nilizaliwa mahali pasipokuwa na chemchemi zilizojaa maji.

Kabla milima haijawekwa, kabla ya vilima, nalizaliwa. Alipokuwa bado hajaifanya nchi na mashamba, wala mavumbi ya dunia, alipoziweka mbingu, mimi nilikuwepo. Nilikuwa pale kando yake kama fundi stadi.

Nilikuwa nikifurahi daima mbele zake, nikiufurahia ulimwengu, dunia yake, na kuwa na furaha yangu kwa wana wa binadamu. Kwa hiyo, hii ni njia nzuri sana ya kueleza hekima ya Mungu kama mojawapo ya sifa na sifa zake na jinsi hekima ya Mungu ilivyofahamisha jinsi alivyoumba na kudumisha ulimwengu kwa uandalizi. Kwa hivyo, Mithali, kama tujuavyo, inahusu hekima yote na kwa hivyo tunaweza kuelewa hekima ikifanywa kuwa mtu na kusemwa kwa njia hii.

Tatizo la ufahamu huu wa hekima na uhusiano wake na Logos ni kwamba ikiwa mwandishi wa Yohana angemtazama tu Yesu kama hekima ya kibinadamu kwa maana hii, lugha ya Mithali 8 inaonekana kuchukua hekima kama uumbaji wa kwanza wa Mungu. Na hekima ya kwanza ya uumbaji wa Mungu ni jinsi alivyotumia sifa hiyo kuumba viumbe vingine vilivyoumbwa vya ulimwengu. Kwa hiyo, kwa maana hii, hekima ingekuwa kama tendo la kwanza la uumbaji la Mungu.

Aliumba hekima kisha akatumia hekima ili kumsaidia kuumba ulimwengu uliobaki. Lakini ikiwa Yohana angetumia hili kama msingi wa Ukristo wake, lazima alikuwa akisema zaidi ya hayo kwa sababu sidhani kama Yohana angekubali ukweli, kutokana na kile anachosema katika mistari michache ya kwanza ya Yohana, kwamba Yesu alikuwa sehemu ya uumbaji. Badala yake, katika Yohana 1, Yesu ndiye muumbaji, hata sio wa kwanza wa uumbaji.

Vivyo hivyo, katika kitabu cha Sirach, kitabu cha apokrifa ambacho wakati mwingine huitwa Ecclesiasticus, tuna maneno haya katika Sirach 1, hekima yote inatoka kwa Bwana, na kwake inabaki milele. Hapa tunayo, hekima iliumbwa kabla ya vitu vingine vyote. Hilo ni jambo la kushangaza kusema kuhusu hekima, lakini bado inasema hekima ilikuwa kitu kilichoumbwa.

Mzizi wa hekima umefunuliwa kwa nani? Ujanja wake, nani anaujua? Kumekuwako mwenye hekima, wa kuogopwa sana, ameketi katika kiti chake cha enzi, Bwana, ndiye aliyemuumba. Kwa hakika, hekima ni muhimu kwetu tunapoishi maisha yetu ya kila siku na tunahitaji hekima. Unaweza kusema Mungu alitumia hekima yake kuumba ulimwengu, lakini sidhani kama tunataka kusema kwamba Yesu alikuwa kiumbe na hivyo ndivyo mlinganisho unaochorwa hapa.

Tena, ikiwa ufahamu wa Kigiriki wa hekima unafananishwa katika Sirach, na kuna wengine tunaweza kutaja hapa ikiwa tungeendelea kama mwandishi wa Yohana alikuwa akidokeza kwenye motifu hizo katika maandiko haya, bila shaka alitaka kusema Yesu hakuwa hivyo tu, bali alikuwa zaidi ya hayo. Kwa maneno mengine, kile unachofikiria kuwa hekima kinafikiwa na kupitishwa na Yesu, ambaye si tu wa kwanza wa uumbaji wa Mungu, yeye ndiye muumbaji. Kwa sababu hii, nadhani labda tunahitaji kwenda zaidi ya wazo kwamba Yohana alikuwa akitumia tu logos kuzungumza na wanafalsafa wa Kigiriki au kwa wale ambao walikuwa wameathiriwa nayo, au kujaribu kufikia Wayahudi wa Kigiriki ambao walikuwa na ufahamu wa juu wa hekima.

Inaonekana kwangu kwamba labda tunahitaji kuleta kipengele kingine cha hii ambacho kinaleta maana zaidi, kwamba anazungumza juu ya hekima kwa maana ambayo inatumiwa katika Biblia ya Kiebrania. Ninatumia neno Tanakh hapa, ambalo ni anachronism, samahani, sio anachronism, nimepoteza neno langu, neno ambalo linatumika kwa neno la kwanza kati ya maneno mengine kuunda. Kwa hivyo, tuna Tanakh, Torati, tuna Nevi'im, manabii, tuna Ketuvim, maandishi, kwa hivyo ndivyo tunavyopata neno Tanakh.

Kwa hivyo, Tanakh ni njia ambayo watu wa Kiyahudi huzungumza juu ya Agano la Kale, kifupi, nadhani ni neno ambalo nilikuwa nikitafuta muda mfupi uliopita, lilinijia mwishowe. Kwa hiyo, katika Biblia ya Kiebrania, Mungu aliumba ulimwengu kwa neno lake, na hivyo tuna hilo katika Mwanzo na vilevile katika maandiko mengine kama vile Zaburi 33 na katika Isaya. Kwa hiyo, tunaangalia maandiko haya kwa ufupi ili tu kuhakikisha kuwa tunayaelewa.

Mungu aliumba ulimwengu katika Mwanzo sura ya 1 mstari wa 3. Mungu alisema tu, iwe nuru, yehi au, na hakika ya kutosha, au kuwe na nuru. Kwa hiyo, tunaona jambo hili mara kadhaa katika kitabu cha Mwanzo kwamba usemi wa Mungu unafanya kazi, usemi wa Mungu ni wa utendaji, Mungu anaposema jambo fulani, jambo fulani linatokea, na hivyo neno lake, hotuba yake ni nguvu ya ubunifu duniani. Zaburi 33 inatafakari juu ya hili kwa kiwango fulani inaposema, kwa neno la Bwana, mbingu zilifanyika na kwa pumzi ya kinywa chake, majeshi yao yote.

Na anasema hivi ndivyo Mungu anavyofanya biashara, Mungu hunena na inakuwa, Mungu anaamuru na inasimama imara. Baadaye katika Isaya 55, tunasoma, mawazo yangu si mawazo yenu, njia zangu si njia zenu, kama vile mbingu zilivyo juu sana

kuliko nchi, kadhalika njia zangu zi juu sana kuliko njia zenu, mawazo yangu ni juu sana kuliko mawazo yenu. Baadaye, baada ya kutumia mlinganisho wa kunyesha ili kuonyesha kwamba Mungu anapata matokeo kutokana na kunyesha kwake kwa uangalizi juu ya dunia, anaendelea kusema katika mfano huo, kama vile mvua inavyosababisha vitu kuchipua, hufanya mambo yatokee, hivyo kwa mlinganisho, neno langu litakuwa litokalo katika kinywa changu.

Halitanirudia tupu bila kutimiza ninalotamani na bila kufanikiwa katika jambo ninalolituma. Kwa maana hii basi, Yesu ni neno la Mungu katika maana ya kwamba yeye ni pumzi ya uumbaji ya Mungu, yeye ndiye anayeonyesha ujumbe wa Mungu kwa namna ya kibinadamu, kwa njia yenye nguvu, anayefanya mapenzi yote ya Mungu. Kwa hivyo inaonekana, tunapofikiria juu ya njia hizi tatu za kuelewa usuli wa Logos na Yohana, labda hatufikirii hizi kama chaguzi za kipekee.

Huenda ikawa kwamba wakati Yohana alipokuwa anaandika, nadhani alikuwa akiandika hasa kwa ufahamu huu wa neno katika Biblia ya Kiebrania kama katika sehemu ya mbele ya akili yake, kwamba alijua kwamba alipofafanua Yesu kuwa neno la Mungu, kama muumba, kwamba watu wangukuwa wakilihusisha na maandiko haya katika Mwanzo na Zaburi 33 na Isaya 55 na mengine ambayo tunaweza kuingia ndani yake. Lakini pamoja na hayo, nina hakika kwamba Yohana hangepinga kama watu wangetafakari juu ya jinsi Mithali 8 na maandiko yanayohusiana nayo katika Apokrifika kama vile Sirach yalivyozungumza kuhusu neno na hekima kuhusiana na namna ya uumbaji wa Mungu. Na hata katika falsafa ya Kigiriki, wazo ni kwamba kuna, kwa namna fulani, neno, hekima, kanuni ambayo inashikilia ulimwengu pamoja.

Nadhani mambo haya si ya kupingana na yale ambayo Yohana angeweza kuwa nayo akilini na huenda alikusudia kuchagua neno ambalo lingehusiana na hadhira kubwa sana kwa njia tofauti mradi tu watu waelewe kwamba Yesu alipitisha matumizi haya mengine yote. Kwa hiyo, acheni tuzungumze sasa si sana kuhusu usuli bali kwa utangulizi wa swali hili na kushughulikia jinsi neno hilo linavyoeleweka katika tafsiri fulani fulani ya Biblia ya utata fulani unaohusishwa na Watchtower Bible Association na tafsiri yao, New World Translation, wanatafsiri Yohana 1-1 kwamba neno hilo lilikuwa Mungu. Kwa hiyo, tunaposoma Yohana 1-1, tunakabiliana mara moja na kitu cha siri.

Hapo mwanzo kulikuwako neno na neno lilikuwa kwa Mungu, lakini hapa ni jambo gumu kuelewa, na neno alikuwa Mungu. Kwa hivyo Mungu, neno, anawezaje kuwa na Mungu na kuwa Mungu kwa wakati mmoja na kwa wakati mmoja? Mafundisho ya Kikristo ya Kiorthodoksi juu ya jambo hili linalohusiana na fundisho la Utatu yamefikia kuelewa maandiko kama haya kusema kwamba Yesu kwa kweli ni mtu tofauti. Yeye si mtu sawa na Baba na Roho, lakini yeye ni kitu kimoja pamoja nao.

Kwa hivyo, tuna nafsi tatu tofauti katika Utatu na tuna kiini kimoja cha Mungu kama Baba na Mwana na Roho Mtakatifu. Hata hivyo, uelewaji wa Shirika la Mnara wa Mlinzi na Tafsiri yao ya Ulimwengu Mpya ni tofauti kwa kadiri fulani. Hapo mwanzo, Neno alikuwako, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.

Ni mtazamo wa tafsiri hii ya Biblia kwamba kwa vile maandishi ya Kigiriki hayatumii neno la uhakika kueleza Yesu, hapo mwanzo, alikuwa neno na neno lilikuwa kwa Mungu na neno lilikuwa Mungu, neno the does not happen in Greek there, that you must in English translate the word was a God. Mtu yeyote ambaye amekitazama Kigiriki kwa muda mrefu anajua kwamba hili ni kosa kubwa na kwamba hakuna mawasiliano ya moja kwa moja katika jinsi unavyotafsiri Kigiriki hadi Kiingereza kwa njia hii. Mnara wa Mlinzi hutafsiri kwa mtindo huu kwa sababu wanaamini kwamba Yesu alikuwa uumbaji wa kwanza wa Mungu na nadhani wana ufahamu kwamba Yesu alikuwa aina fulani ya malaika wa risasi katika Agano la Kale, labda Mikaeli, na kwamba baadaye katika nyakati za Agano Jipya malaika mkuu wa zamani Mikaeli akawa mwanadamu na akashuka kuwa wakala wa kwanza wa Mungu katika kufanya uumbaji na mojawapo ya hayo.

Inashangaza jinsi wanavyotafsiri pia mstari wa 18, hakuna mtu anayemwona Mungu wakati wowote mzaliwa wa pekee mdogo g Mungu aliye katika kifua cha, na wanatoa maelezo kidogo huko katika nafasi ya mabano, ambaye yuko kifuani kwa baba ndiye amemweleza. Tena, wanafanya hivyo kwa sababu wanafikiri kwamba huwezi kuandika neno g kwa herufi kubwa katika kumwelezea Mungu isipokuwa uwe na makala ha yenye neno la Kigiriki Theos katika Agano Jipya. Hata hivyo, mtu yeyote ambaye ametafsiriwa sana katika Agano Jipya anajua kwamba sivyo ilivyo.

Kwa hiyo, wanachoonekana kusema hapa ni kwamba njia pekee ambayo unaweza kuelewa kwamba Yesu ni mtaji g Mungu angekuwa kama ungekuwa na neno mbele ya jina lake kila mara lilipotokea. Katika ufahamu wa Kikristo wa kawaida, hii sio tu kitu ambacho hakiwezi kuelezewa kutoka kwa sarufi ya Kiyunani, lakini pia kitu ambacho hakiwezi kushikiliwa kutoka kwa lugha ya Yohana 1 yenyewe. Kama unavyoona na mimi tukiangalia Yohana sura ya 1 mstari wa 1 inasema hapo mwanzo kulikuwako neno naye neno alikuwako kwa Mungu naye neno alikuwa Mungu.

Yeye alikuwa pamoja na Mungu hapo mwanzo kupitia kwake mstari wa 3 vitu vyote vilifanyika pasipo yeye hakuna chochote kilichofanyika ambacho kimefanyika. Kwa hiyo tukisimama pale pale na kuona kile andiko linasema, linasema kupitia yeye vitu vyote viliumbwa bila yeye hakuna kilichofanyika. Bila shaka, ikiwa tutachukua tafsiri ya Mnara wa Mlinzi Tafsiri ya Ulimwengu Mpya tutakuwa tukichukua kwamba itabidi tusome tena mstari wa 3. Mstari wa 3 unapaswa kusema kupitia yeye vitu vyote vilifanywa pasipo yeye pasipo yeye hakuna kilichofanyika isipokuwa yeye kwa sababu Yesu angalifanywa na angekuwa mmoja wa viumbe vilivyoumbwa vyeneyewe.

Kwa hiyo, Yesu aliumba kila kitu kingine lakini yeye mwenyewe alikuwa kiumbe aliyeumbwa. Hiyo sivyo mstari wa 3 unasema na sarufi ya Kiyunani haiungi mkono tafsiri hii. Kwa hiyo tunachokipata katika Yohana sura ya 1 mstari wa 1 hapo mwanzo lilikuwa neno na neno lilikuwa kwa Mungu na neno lilikuwa Mungu ni hili tu kwamba tuna jambo hili ambalo wanatheolojia wanaliita Pembetatu ya Utatu.

Kwa hivyo, tunayo hii kwa Kilatini katika toleo hili maalum nilidhani ningekunyoosha kidogo hapa na kufanya hivyo kwa Kilatini badala ya Kiingereza. Kila mtu anahitaji Kilatini kidogo ili apitie, sivyo? Hapana? Kwa hivyo, tuna pater filios spiritus sanctus Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, na kama unaweza kuwa tayari umekisia wote watatu ni deus ambayo ni kusema Mungu. Est ina maana tu "ni" isiyo ya kawaida inamaanisha "sio."

Kwa hiyo, nafsi ya baba ni tofauti na nafsi ya mwana na ni tofauti na nafsi ya roho takatifu ilhali wote watatu katika asili ni wa kimungu kwelikweli ni Mungu. Hii inaonekana kuwa kile Yohana 1 mstari wa 2 inathibitisha inaposema hapo mwanzo lilikuwa neno na neno lilikuwa kwa Mungu. Kusema neno lilikuwa na Mungu ni kusema Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu si mtu mmoja wao ni viumbe tofauti.

Lakini kuendelea kusema kama inavyosema katika Yohana 1 kwamba neno lilikuwa Mungu ni kusema kwamba Baba ni Mungu Roho ni Mungu na neno Mwana ni Mungu pia. Kwa hivyo, hatusemi kwamba tunapata fundisho lililokuzwa kikamilifu la utatu katika Yohana sura ya 1 bila shaka tunasema kwamba Yohana sura ya 1 ni kifungu muhimu ambacho kimeathiri mawazo ya Kikristo kuhusu Yesu na kuhusu utatu kwa miaka mingi. Kwa hivyo, kile tunachosema hapa tunaposema neno lilikuwa kwa Mungu labda kinafafanuliwa vyema zaidi na usemi wa neno lilikuwa uhusiano wa karibu na baba katika mstari wa 18.

Angalia inasema kuna mwana mmoja pekee ambaye yeye mwenyewe ni Mungu na yuko katika uhusiano wa karibu zaidi na Mungu. Neno kuna neno ambalo mara nyingi hutafsiriwa kihalisi kama kifua. Inaweza kurejelea mahali patupu katika ufuo ambapo kuna mwambao mdogo au ghuba yenye hali ya kushuka moyo na pengine inaweza kufananishwa na utupu unaotengenezwa unapoinua mikono yako kumkumbatia mtu.

Kwa hiyo, Mungu mmoja pekee ambaye ni Mungu mwenyewe yuko katika uhusiano wa karibu zaidi na Baba. Hiyo nadhani ingekuwa ufafanuzi wa Yohana mwenyewe juu ya kile alichomaanisha katika sura ya 1 mstari ya 1 na 2. Alikuwa na Mungu hapo mwanzo. Hakuwa Mungu.

Alikuwa mungu kweli. Baba, mwana, na roho basi kuwepo katika kile imekuwa kuitwa na wanatheolojia uhusiano parachoretic na kila mmoja. Parachoresis inamaanisha uhusiano wa kijamii.

Hii ina maana kwamba kile mtu mmoja wa utatu anachofanya wale wengine wawili wanahusika nacho pia. Kwa hiyo, hatuna imani-utatu, miungu watatu wanaofanya mambo yao wenyewe. Tuna Mungu mmoja aliyeko milele katika nafsi tatu anayefanya kazi ya ukombozi wetu pamoja na tunaalikwa basi kama watu wa Mungu waliokombolewa ili kuungana nao katika utume huo.

Tukihamia jambo lingine katika Yohana sura ya 1 tunataka kufikiria juu ya uhusiano wa kifungu hiki na Agano la Kale na ambapo lugha ya Yohana sura ya 1 mstari wa 14 hadi 18 inatoka. Yohana 1 mstari wa 14 hadi 18 inasema neno alifanyika mwili nasi tukauona utukufu wake. Inazungumza juu ya jinsi hakuna mtu ambaye amewahi kumwona Mungu lakini Yesu amemjulisha.

Yesu aliye kando ya Baba, aliye katika uhusiano wa karibu sana na Baba amemjulisha. Yesu amejaa neema na ukweli kulingana na sura ya 1 mstari wa 14 na neema na ukweli zilikuja na Yesu Kristo katika sura ya 1 mstari wa 17. Maneno hayo yote yanaonekana kutarajiwa na uhusiano wa Musa na Mungu nyuma katika Kutoka sura ya 33 .

Rudi na usome Kutoka 33 tunaona kwamba Musa anakutana na Mungu katika hema ya kukutania na anaporudi kutembelea kambi uso wake bado unang'aa kwa sababu amekuwa akiota utukufu wa Mungu kama ilivyokuwa. Lakini Musa katika hali hii anahisi kutostahili kwa kazi iliyo mbele yake ya kuwaongoza watu wa Mungu. Kwa hiyo, anamwambia Mungu nionyeshe utukufu wako.

Anataka kuwa na hofu na ufahamu mkubwa zaidi wa Mungu ni nani utakaomwezesha kumuonyesha Mungu na kuwaambia watu Mungu ni nani na kumpa vifaa vya kuwaongoza watu. Kwa hiyo, Mungu anamwambia huwezi kuniona uso wangu kwa sababu hakuna awezaye kuniona akaishi ila mimi nitakuonyesha mgongo wangu. Sasa hii ni dhana ya kuvutia, sivyo? Sina hakika jinsi wasomi wa Agano la Kale wataelezea haya yote leo lakini unaonaje uso wa Mungu achilia mbali mgongo wake? Ninakubali kwamba ni kitu ambacho nimeambiwa kinaitwa anthropomorphism inayozungumza juu ya Mungu kwa lugha ya kibinadamu na badala ya kumuona Mungu amejaa uso kwa uso na kupata hisia kamili na aura ya utukufu wake wote Musa anaruhusiwa kuona picha kidogo tu ya Mungu iliyoelezewa kwa njia ya mfano ya kupata mtazamo wa upande wa nyuma wa Mungu.

Kwa hiyo, katika Kutoka 34, Musa alimficha Mungu katika ufa wa mwamba kana kwamba ni, na anaongea juu yake mwenyewe kama Mungu mwenye rehema na neema mwingi wa upendo thabiti na uaminifu. Yeye ni Mungu ambaye ni rav hesed ve emet . Kuna uwezekano mkubwa kwamba lugha ya Yohana hapa ni kwamba Yesu ni mbio za kucheza zilizojaa xaritos , neema na aletheia , ukweli unakusudiwa kurudi kwa makusudi na kusema juu ya Mungu katika Agano la Kale na kuwakumbusha watu kile ambacho Mungu alisema alikuwa kwa Musa Kutoka 34 6. Ikiwa ndivyo hivyo basi

kila kitu ambacho Musa alitamani tafadhali nionyeshe utukufu wako ambao tumeuona katika Yesu Kristo.

Tafadhali nionyeshe utukufu wako tumeuona utukufu wake. Musa hakuwa na uwezo wa kuuona uso wa Mungu na kuishi bado Yesu ndiye ametuonyesha Baba ni nani na analichukulia hilo kwa uzito sana hata katika sura ya 14:9 alisema mbona unaniuliza habari za Baba ikiwa umeniona mimi umemwona Baba. Kwa hiyo, Musa alipata kuona kidogo upande wa nyuma wa Mungu kama ilivyokuwa.

Yesu ndiye ambaye kama tafsiri moja inavyofanya hivyo yuko upande wa baba au yuko katika uhusiano wa karibu zaidi na baba. Kwa hiyo, Mungu ni yule ambaye amejaa neema na kweli na Yesu ndiye anayedhihirishwa kikamilifu Mungu huyo. Kwa hivyo tunaweza kuchukua wakati ambao hatutafanya sasa hivi kwenda na kutazama mistari mingi katika Yohana ambayo inazungumza sana juu ya masharti ambayo tunaangalia hapa na kutupa sisi kwa undani zaidi ili tuweze kupata mengi zaidi kutoka kwa hili na kuelewa vizuri zaidi.

Kwa hivyo, tunapoitazama injili ya Yohana basi labda hii ndiyo aina ya kitu ambacho tulikuwa tukizingatia na Clement wa Alexandria aliposema kwamba injili zingine ziliwasilisha upande wa kimwili wa mambo umbo la nje soma ukitaka na kile tulicho nacho katika injili ya Yohana ni mkabala wa nyumatiki kwa Yesu mkabala wa kiroho injili ya kiroho. Kwa maneno mengine, tulichonacho ndani ya Yesu Kristo ndicho ambacho watakatifu wa Mungu wa nyakati za kale wanatamani tu kuona na waliweza kupata maono ya hapa na pale ya Mungu na kwa hakika walifanya katika Agano la Kale. Musa hakika alitupa neema ya Mungu tunaposoma sura ya 1 mstari wa 17 inasema torati ilikuja kwa mkono wa Musa hiyo bila shaka haipo ili kumdharau Musa au kuidharau sheria.

Isingekuwa na maana sana kusema torati ilikuja kwa mkono wa Musa lakini kama tafsiri zingine na wafafanuzi wengi wanavyosema lakini neema ilikuja kwa mkono wa Yesu kwa sababu ikiwa sheria ni kitu kibaya isingefaa sana kusema Yesu alikuwa bora kuliko kitu ambacho kilikuwa kibaya. Andiko hili linasema torati ilikuja kwa mkono wa Musa haiweki kiunganishi hapo kwenye Kiyunani inaiacha tu sheria tupu ilikuja kwa Musa neema ukweli ulikuja kwa Yesu. Sio kusema kwamba Musa hakupata neema na ukweli wa Mungu alioufanya kulingana na Kutoka 34 6 lakini hakupata uzoefu huo kikamilifu au kikamilifu au kwa uwazi jinsi tunavyoweza kuipitia sasa tunaposoma juu ya Yesu kwenye kurasa za maandiko.

Kwa hivyo, tunaposema sheria ilikuja kwa mkono wa Musa tunasema kwamba sheria kama Paulo alivyosema katika Warumi sura ya 7 ilikuwa takatifu na ya haki na ni jambo jema sana lakini kwamba kile tulicho nacho ndani ya Yesu ni jambo bora zaidi ni ufunuo wa mwisho wa Mungu. Kwa hivyo, hatumfanyi Yesu aonekane bora zaidi kwa kumfanya Musa aonekane mbaya zaidi kadiri Musa anavyoonekana bora zaidi ndivyo Yesu anavyoonekana kwa sababu kama vile Musa alivyobagua Yesu ndiye

ufunuo mkuu wa Mungu. Mtakatifu Chrysostom alinena habari zake hivi yeye aliyefanyika Mwana wa Adamu ambaye alikuwa mwana wa Mungu mwenyewe ili apate kuwafanya wana wa wanadamu kuwa wana wa Mungu maana aliye juu anaposhirikiana na walio chini haigusi heshima yake hata kidogo badala yake humwinua mwingine kutoka katika unyonge wake uliopitiliza.

Kwa hiyo, ilikuwa kwa Bwana kwa njia yoyote hakupunguza asili yake mwenyewe kwa kujishusha kwake bali alituinua sisi ambao tulikuwa tumeketi daima katika fedheha na giza kwenye utukufu usioneneka. Tuliiona utukufu wake ukienda kama Mwana wa pekee wa Baba amejaa neema na kweli.

Natumai umethamini na kujifunza kutoka kwa mjadala huu wa dibaji ya injili ya Yohana na ninakuhakikishia mada nyingi ambazo tumezungumza hapa kwa ufupi hakika zitajitokeza baadaye katika video kwa undani zaidi.

Asante.

Huyu ni Dk. David Turner katika mafundisho yake juu ya Injili ya Yohana. Hiki ni kipindi cha 3, Dibaji, Yohana 1:1-18.